

[Udenrigsministeren.]

det overhovedet er muligt, uden en sådan forringelse af Danmarks økonomiske og sociale standard, at den indre front, der er lige så vigtig som den ydre, udsættes for alvorlig svækkelse.

Bag vore militære bestræbelser ligger for alle NATO-lande det endelige mål: gennem fredelig forhandling at søge en endelig afspænding af den internationale politiske situation tilvejebragt og på basis heraf at nå frem til en kontrolleret og ligelig nedrustning.

Medens vi således går videre med den militære opbygning indenfor pagten, ligger det regeringen stærkt på sinde at bidrage til den videre udvikling af Atlantpagten på andre områder end de rent militære.

Atlantpagten er ikke blot en militæralliance. Den er i virkeligheden udtryk for et almindeligt forbund mellem frie nationer, der — omend ikke i bogstavelig forstand — taler det samme sprog. Den er et forbund mellem folkeslag, der lever på de samme idealer. Det er meget vigtigt, at denne side af NATO-samarbejdet kommer til at stå klart for enhver. Der er allerede nået visse fremskridt. Det almindelige politiske, økonomiske, kulturelle og sociale samarbejde, der her er tale om, kan give Atlantpagten en ganske særlig styrke og viser måske bedre end noget andet, at pagtens fornemste formål er fredens bevarelse og en videre udbygning af de demokratiske og sociale idealer, som det gælder om at værne.

Efter at det nordatlantiske råd er blevet gjort til et permanent forum for meningsudvekslinger, har der udviklet sig et langt intimere samarbejde også om udenrigspolitiske spørgsmål af fælles interesse, end der før var tale om. Det er således meget tilfredsstillende for Danmark, at spørgsmålet om Tysklands fremtid er til løbende debat i det nordatlantiske råd, og at de tre vestlige stormagter inden udformningen af deres seneste svarnoter til Sovjetunionen drøftede dette spørgsmål med de andre Atlantmagter og tog vidtgående hensyn til de synspunkter, disse har fremsat. Ikke mindst Danmark fik ved denne lejlighed en mulighed for at redegøre for sine synspunkter, som ellers ikke ville have bestået. Der blev taget hensyn til den opfattelse, vor faste repræsentant, minister Steensen-Leth, efter instruks fra regeringen fremsatte. Sådanne udenrigspolitiske rådslagninger indebærer betydelige fordele

for de mindre lande, og de medfører en øget garanti for, at den udenrigspolitik, som en hvilken som helst Atlantstat, herunder også stormagterne, fører, kan blive koordineret med de pligter, som fællesskabet indebærer.

Der er ved at udvikle sig et atlantisk fællesskab. Vort samarbejde har et idégrundlag, der går ud over de mere kølige, politiske, økonomiske og militære overvejelser. Vi har altid her i landet haft blikket åbent udadtil; vor åndelige såvel som materielle velfærd vil altid være afhængig af levende og aktive forbindelser med omverdenen, og derfor er dette samarbejde indenfor Atlantpagtens rammer særlig værdifuldt for os.

Jeg skal herefter gøre nogle bemærkninger om stationering af allierede flyvere her i landet i fredstid. Om vor principielle positive indstilling overfor dette spørgsmål har forskellige af regeringens medlemmer udtalt sig, også jeg. Vi har i disse udtalelser fremhævet, at der ikke foreligger noget fremmed krav herom, men at det overvejes som et led i forsvaret af Danmark og det fælles vesteuropæiske forsvar. Efter en forhandling i det udenrigspolitiske nævn foretages for tiden en række tekniske undersøgelser af, hvorledes tanken rent praktisk i givet fald vil kunne føres ud i livet. Men dertil kommer, at også andre spørgsmål end de rent tekniske må underkastes en nøjere undersøgelse, inden det endelige standpunkt kan blive taget. Regeringen har således ikke noget forslag at forelægge tinget. Først når de pågældende undersøgelser er afsluttet, vil dette kunne ske; rigsdagen vil i givet fald få det afgørende ord.

Det er regeringens opfattelse, at et standpunkt til denne sag må tages udfra vurderingen af, hvorvidt planens gennemførelse vil svare til vore nationale interesser, betyde en sådan styrkelse af vort forsvar og finde sted under sådanne former, at det vil opveje de betænkeligheder, som naturligvis knytter sig til en sådan beslutning. Fredstidsstationering af allierede flyvere vil på grund af Atlantpagtens defensive karakter ikke være en trusel imod nogen stat. Lad mig tilføje: der vil ikke blive tale om at overlade dansk jord som baser, og hvis vi træffer en positiv beslutning, vil vi selv anmode om, at vore allierede under Atlantpagten stiller visse styrker til rådighed for Danmark til styrkelse af landets